

ἀπέδωκεν εἰς τὴν καταπιεστικὴν τῶν φόρων εἰσπραξίν τὴν μεγάλην τῶν γεννημάτων τῶν εὐθηνίαν, ἀναφέρει ἔπειτα ὅτι ὑπῆρχόν τινες πρεσβεύοντες ὅτι ἡ εὐθηνία αὕτη προέκυπτεν ἐκ τῆς εὐφορίας τῆς γῆς, ἐνῶ ἄλλοι ὑπελάμβανον αὐτὴν ἔργον τυραννίδος καὶ φιλοχρηματίας καὶ ἀπανθρωπίας νόσον. Ἐν ἄλλοις λόγοις ὁ Νικηφόρος πληροφορεῖ ἡμᾶς ἀρκετὰ σαφῶς ὅτι οἱ εἰλικρινέστεροι τῶν πραγμάτων κριταὶ ἀπέδιδον τὴν εὐθηνίαν τῶν σιτηρῶν εἰς τὴν εὐφορίαν τῆς γῆς, ἣτις ἦτο φυσικὸν παρακολούθημα τῆς ποιικίλης καὶ συνετῆς προστασίας, ἣν ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ πατήρ του Λέων ἀπένευμαν εἰς τὴν γεωργίαν διὰ διαφορῶν αὐτῶν διατάξεων.

Ἴνα συμπληρώσωμεν δὲ τὰς ὀλίγας δυστυχῶς εἰδήσεις ὅσας ἔχομεν περὶ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ Κωνσταντίνου διοικήσεως, ἐπιφέρομέν τινα περὶ τοῦ προαχθέντος ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐξελληνισμοῦ τῶν νομισμάτων. Ὁ ἀναγνώστης γινώσκει ἤδη ὅτι τὰ νομίσματα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μοναρχίας παρέμειναν ἐντελῶς λατινικὰ μέχρις Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου συναντῶνται κατὰ πρῶτον χαλκᾶ νομίσματα φέροντα τὴν ἑλληνικὴν ἐπιγραφὴν ἐν τούτῳ νίκαια. Ἀλλὰ πρῶτον ὁ Κωνσταντῖνος ὁ τοῦ Λέοντος υἱὸς ἔκοψε χρυσᾶ ἅμα καὶ χαλκᾶ νομίσματα ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων φαίνονται ἑλληνιστὶ ἅμα καὶ λατινιστὶ ἐγγεγραμμένα, ὥσαύτως δὲ καὶ ὁ ἑλληνικὸς τίτλος Δεσπότης παρὰ τὸν λατινικὸν Dominus. Τὸ δὲ μικτὸν τοῦτο σύστημα χρήσεως ἑλληνικῶν καὶ λατινικῶν λέξεων ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅτε ἐντελῶς παύουσιν ἐπὶ τῶν νομισμάτων αἱ λατινικαὶ ἐπιγραφαί. Ἄλλ' ἐπανερχόμεθα εἰς τὰ πολεμικὰ τοῦ Κωνσταντίνου ἔργα.

Ἄξιον πρὸ πάντων μνείας εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος, καίτοι διαγαγὼν ἐν πολέμοις τὸ πλεῖστον τῆς μακρᾶς αὐτοῦ βασιλείας, ἅπαξ μόνον, τῷ 746, ἐστράτευσε κατὰ τῶν μωαμεθανῶν. Ἡ πανωλεθρία ἦν οὗτοι ἔπαθον κατὰ τὴν δευτέραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πολιορκίαν, ἣ περὶ Ἀκροῖνον ἦτα, ἣ ἐν ἔτει 747 ὀλοσχερῆς καταστροφῆ τοῦ στόλου αὐτῶν ἐν Κύπρῳ καὶ πολλαὶ ἐμφύλιοι διενέξεις, τοσοῦτο, φαίνεται, ἐξητόνισαν τὰς δυνάμεις τῶν μωαμεθανῶν ὥστε οὗτοι δὲν ἐπεχείρησαν ἔκτοτε εἰμὴ ἐπιδρομὰς τινὰς εἰς τὰ μεθόρια κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον λόγου ἀξίας, αἵτινες ὅμως δὲν ἀπήτησαν τὴν προσωπικὴν τοῦ βασιλέως ἐκστρατείαν. Ἰδίως δὲ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ὁ βασιλεὺς εἰς τοὺς Βουλγάρους, οἵτινες ἤρχισαν νὰ ἐπιδεικνύωσι σκοπεὺς φιλοδοξίας, πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀδιαφορήσῃ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει μοναρχία. Ἐξηγήσωμεν ἄλλοτε τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ μοναρχία αὕτη ἐφοβεῖτο πολὺ μᾶλλον τοὺς ἀπ' Ἀνατολῶν ἀπειλήσαντας αὐτὴν ὀργανωμένους πολεμίους ἢ τοὺς ἀπὸ βορρᾶ ἐμβάλλοντας ἀσυντάκτους ὄχλους. Ἄλλ' ἤδη οἱ Βούλγαροι δὲν ἠρκοῦντο εἰς τὴν ἐπιτραπέισαν αὐτοῖς χώραν καὶ ἀναφανδὸν προτέειναν ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς Θράκης. Ὅθεν κατέστη ἀπαραίτητον αὐτοῖς πρὸ παντὸς ἄλλου πολεμίου νὰ περισταλώσιν.

Εἶδομεν ὅπως ἐταπεινώθησαν διὰ τῆς περὶ Ἀγκίαλον νίκης τοῦ βασιλέως τῷ 763, ἀναγκασθέντες μετ' οὐ πολὺ νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὸν Σαβῖνον, ὅστις διαμένων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκυβέρνησεν αὐτοὺς δι' ἐπιτρόπου. Ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων δὲν διήρκεσε πολὺ. Οἱ Βούλγαροι, οἵτινες δὲν ἔπαυσαν σφαδάζοντες κατὰ τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς αὐτοὺς ζυγοῦ, φονεύουσι τῷ 765 τὸν ἐπίτροπον τοῦ Σαβίνου καὶ ἀναγορεύουσιν ἕτερον ἡγεμόνα, τὸν Τόκον. Τότε ὁ Κωνσταντῖνος ἐμβάλλει ἀμέσως εἰς Βουλγαρίαν, ἀναγκάζει τὸν Τόκον νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς περὶ τὸν Ἴστρον ἐλώδεις χώρας

